

KÖNYVISMERET HÁZIDOLGOZAT

Két PÁRIZS útikönyv összehasonlító elemzése
tartalmi és formai szempontok alapján

Készítette: Deli Anna
Konzulens: Buda Attila
Könyvkiadói szakember képzés I. évfolyam
Párizs, 2010. május 30.

Könyvismereti/Tipográfiai összehasonlító elemzés (házi dolgozat)

Két Magyarországon megjelent útikönyv sorozat összehasonlító elemzését végeztem el. A sorozatok arculata, bár témájuk megegyezik, számos szempontból jelentősen eltér egymástól. A könyvek elsősorban turista célból utazók számára nyújtanak segítséget. Mindkét sorozatból a francia fővárosról szóló kötetet választottam elemzésem tárgyául.

A két könyv közül az egyik a Vince Kiadó gondozásában kiadott 'Vince Útikönyvek' sorozatban jelent meg 1999-ben (a továbbiakban "**Vince**"), a másik a Panemex Kiadó, a Grafo Kiadó és a Magyar Könyvklub közösen megjelentetett 'Útitárs' sorozatában 1998-ban kiadott 'Párizs' kötet (a továbbiakban "**Útitárs**"). Mindkét útikönyv a francia fővárosba látogató turistáknak és a téma iránt érdeklődőknek nyújt praktikus segítséget. A kötetek Párizs nevezetességeit ismertetik színes képekkel, térképekkel különböző kiemelésekkel és kiegészítésekkel tarkítva. Egy-egy kötet átolvasásával már átfogó képet kaphatunk a városról.

Mindkét cérnafűzött kiadványt puha kötésű és visszahajtható fülű borító fedi, a két kötet méretében és külső megjelenésében jelentősen eltér egymástól.

Vince: A borítót a Diadalív fényképe díszíti, szerepel rajta a Vince Útikönyvek emblémája, fent, középen nagy, piros betűkkel a kötet címe (Párizs), jobbra lent pedig a kiadó neve. (1. ábra) A könyv törzsén ugyanez a három információ van feltüntetve. A könyv hátlapján található a könyv tartalmát ismertető fülszöveg négy színes fényképpel (Notre Dame székesegyház, egy szecessziós metróállomás bejárata, párizsi utcарészlet és az Eiffel-torony), alatta pontokba szedve a sorozat jellemzői. (Se ISBN, se ár nincs feltüntetve.)

Útitárs: A borító tetején fekete mezőben logó szerűen megjelenik a sorozat címe. Alatta középen nagy kék betűkkel a kötet címe van feltüntetve. Alatta címszavakban megjelenik a tartalom (képtárak, múzeumok, templomok stb.) Párizs nevezetességeiről készült színes képekkel illusztrálva. (2. ábra) A kötet törzsén az Eiffel-torony, Párizs felirat és a kiadók logói láthatók. A borító hátlapján – hasonlóan a Vince útikönyvhöz, de képekkel tagoltan és a fontos információkat fettel kiemelve – olvasható a fülszöveg, ami egyszersmind pontokba szedve felsorolja a sorozat jellemzőit. Alul, balra a jogtulajdonos eredeti kiadó neve (Dorling Kindersley), középen a logója látható, jobb oldalon pedig az ISBN szám és a vonalkód helyezkedik el. Ezek alatt vonallal elválasztva a sorozat szlogenje: "Utazás előtt, alatt, után... helyett?".

Mindkét könyvben a belső fülön elől a tartalom (Útitárs esetében oldalszámmal), hátul a jelmagyarázat található. A Vince borítójának belső oldalán Párizs térképe található a főbb utak megnevezésével, a hátsó borító belső oldalán párizsi metróterkép található. Az Útitársban csak a belváros térképe található, azon – a könyvben alkalmazott felosztáshoz hasonlóan – különböző színekkel vannak feltüntetve a kerületek, Párizs nevezetességeinek képeivel illusztrálva. Hátsó borító belső oldalán a Vincéhez hasonlóan Párizs metróterképe található.

Címnegyed

Vince: A szennycímlapon a szerző nevét és a kötet címét tüntették fel, alul a kiadó neve található, verzóján két oszlopban a jogtulajdonosok (kiadó, szerző, fordító), a borítótervező, a felelős szerkesztő, az ISBN és ISSN szám, a fényképek készítőinek neveinek listája és a köszönetnyilvánítás) található. A címlapon rögtön a tartalomjegyzék található. Verzója fénykép az Eiffel-toronnyal. Az ötödik oldalon kezdődik maga a kenyérszöveg az első fejezettel ("Bevezetés").

Útitárs: A szennycímlapon középen piros-fehér keretben, fekete mezőben a sorozatcím, alatta a kötet címe (Párizs), alatta az Eiffel-torony fényképe található. Verzóján és a címlapon ugyanez látható, de nagyobbban és nem fehér háttéren, hanem a Sacre Coeur-t ábrázoló háttéren a főmunkatárs nevének, illetve a kiadók logóinak feltüntetésével. Hátdoldala copyright oldal, de részben már a tartalomjegyzéket is tartalmazza. A kenyérszöveg páros oldalon kezdődik (6.) két oldalas "Használati útmutatóval".

A sorozat arculata

Vince: A könyv belseje matt papírra van nyomva és színes. Normál, 9-es betűtípussal íródott a szöveg törzse. A fejezetcímek dupla vonallal keretezett négyzetben nagyobb betűmérettel fettel szedettek. Fejezeteket az oldalszámok mellett a lap tetején színes regiszter külön is jelöli. A lap tetején verzállal szedve páros oldalon a fejezetcím, páratlan oldalon az albekezdés szerepel. A képaláírások, könyvön belüli utalások, szövegben használt francia (és egyéb idegen kifejezések), illetve tulajdonnevek és címek kurziváltak. Címek és kiemelések fettelve vannak. A lapszéli magyarázó szövegek keretezett színes háttérrel kerültek kiemelésre. (3. ábra)

Útitárs: A könyv belseje fényes műnyomó papírra van nyomva és színes. A szöveg törzse normál, 10-es betűtípussal íródott. A fejezetek páratlan oldalon kezdődnek, páros oldalon egész oldalas fotóillusztrációval. (4. ábra) A fejezetcímek nagyobb betűmérettel szedettek. Vincéhez hasonlóan a fejezeteket az oldalszámok mellett a lap tetején színes regiszter külön is jelöli. A lap tetején verzállal szedve páros oldalon itt is szerepel a fejezetcím, páratlan oldalon pedig az albekezdés. A bekezdések minden esetben iniciáléval és kapitálchen szedéssel kezdődnek. A címek, képaláírások, egyéb kiemelések (pl. nyitvatartás, térképutalás stb.) és a "Párizs körzetről körzetre" fejezeten kívül a tulajdonnevek és a szövegben használt francia kifejezések fettel szedettek. Az ábrák, képek feliratainak mérete 8-as.

Egy átlagos oldal kinézete

A Vince egy átlagos oldala két hasábra oszlik. A lap 2/3-adán helyezkedik el a fő tartalmi rész, amit időnként színes képek tagolnak. A margó felőli oldalon, a lap 1/3-án színes mezőkben található a szövegtörzsben található képek aláírása, a tartalmi kiemelések, kis méretű térkép részletek és egyéb képes illusztrációk.

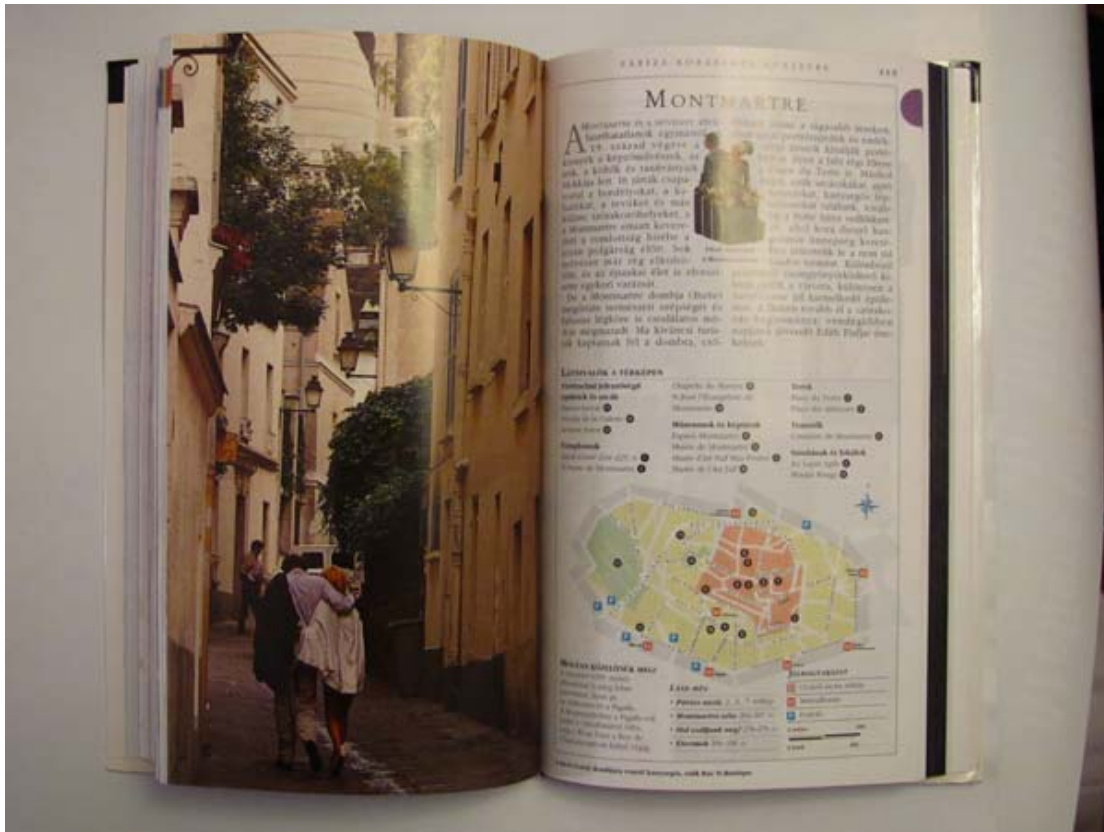
Az Útitárs esetében egy oldal három hasábra oszlik, amiket vékony vonal választ el. A címek vonallal aláhúzottak. Az oldalak képekkel gazdagon illusztráltak. Külön keretekben helyezkednek el a híres épületek alaprajzait és keresztmetszeteit ábrázoló képek (6. ábra), részletes és pontos várostérképek, útvonaltervek, háromdimenziós rajzok utcákról és kerületekről stb.

Járulékos részek bemutatása / tartalmi összehasonlítás

Mindkét könyv három fő részre osztható. A bevezető részt, ami a város történelmét, kultúráját, földrajzát, gazdaságát stb. mutatja be, követi a különböző kerületek nevezetességeinek bemutatása. A harmadik rész egyéb, utazáskor használatos információt tartalmaz. (Vince: hasznos tudnivalók, úti tippek, név és tárgymutató; Útitárs: amire az utazónak szüksége van, közérdekű tudnivalók (Párizs utcái, térképek), név is tárgymutató, útisztár)

A két könyv közötti alapvető különbség a méretükben keresendő. Míg az Útitárs egy 432 oldalas kiadvány, a Vince mindössze 128 oldal. Mindkettő könyv körülbelül ugyanazokat az információkat tartalmazza, az Útitárs kissé bővebb formában. A Vincének az előnye a kis méretben rejlik. Bár kevesebb információt tartalmaz, de a lényegesek mindenképpen, éppen ezért jobban áttekinthető, könnyebben kezelhető és súlya is könnyebb, mint az Útitársnak. Mindkettő hasznos és jól használható Párizsi városlátogatásunk előkészítésekor.

4. ábra

5. ábra

